

Zakład Karny w Raciborzu
47 – 400 Racibórz ul. Eichendorffa 14

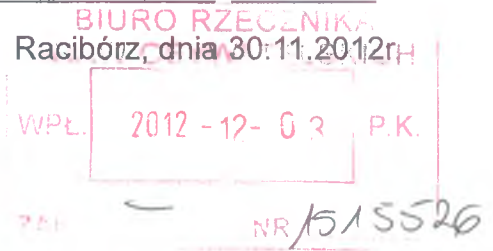
tel. (032) 453 96 00

fax. (032) 453 66 44

D/K – P – 0341/8/12/30395

do sprawy:

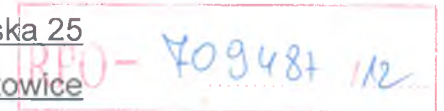
RPO – XVIII – 709487 – 720/MK

Biuro Pełnomocnika Terenowego
Rzecznika Praw Obywatelskich

ul. Jagiellońska 25

40 – 032 Katowice

W odpowiedzi na zalecenia zawarte w raporcie z dnia 5.11.2012r., sygn. RPO – XVIII – 709487 – 720/MK, Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Zakładu Karnego w Raciborzu informuję, iż dokonano dogłębnej analizy przedmiotowych zaleceń. Celem zapewnienia przejrzystości niniejszego pisma, odpowiedzi na poszczególne zalecenia udzielane będą zgodnie z punktacją wykazaną w w/w raporcie.

Mając powyższe na względzie informuję, co następuje:

ad.1.

środki przymusu bezpośredniego są stosowane adekwatnie do potrzeb.

ad.2.

Nie stwierdzono przypadków niehumanitarnego traktowania osadzonych (pobicia) podczas stosowania środków przymusu bezpośredniego w postaci umieszczenia w celi zabezpieczającej. Zaznaczyć należy, iż stosowanie środków przymusu bezpośredniego jest właściwie dokumentowane. Nie stwierdzono przypadku uznania za zasadną skargi osadzonego, dotyczącej stosowania środków przymusu bezpośredniego.

ad.3.

Prowadzenie prac remontowych związanych z zabudową kąpielnic sanitarnych do pełnej wysokości wymaga nakładów inwestycyjnych, przekraczających budżet tej jednostki penitencjarnej. Niemniej administracja tej jednostki zwróci się do właściwej jednostki z pismem o zabezpieczenie środków finansowych w przyszłości oraz po uzyskaniu zgody konserwatora zabytków.

Bieżące prace remontowe są realizowane w miarę możliwości finansowych tej jednostki.

ad.4.

Z uwagi na brzmienie art. 217c Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy, który stanowi, iż „Tymczasowo aresztowany nie może korzystać z aparatu telefonicznego oraz innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej”, brak możliwości udostępniania tymczasowo aresztowanym połączenia telefonicznego z pełnomocnikiem bądź adwokatem, bez uprzedniej zmiany obowiązujących przepisów prawnych.

ad.5.

W oddziale Terapeutycznym Zakładu Karnego w Raciborzu oddziaływania terapeutyczne prowadzone są zarówno w formie grupowej, jak i indywidualnej. Przepisy regulujące funkcjonowanie oddziałów terapeutycznych oraz ustalające zakres czynności członków zespołu terapeutycznego, nie przewidują konieczności dostępu osadzonych do psychoterapii indywidualnej prowadzonej przez certyfikowanego terapeutę.

ad.6.

Uprawnienie osadzonych do informowania rodziny o pobycie w areszcie jest przestrzegane i stosowane.

ad.7.

W chwili obecnej brak jest możliwości zatrudnienia dodatkowego lekarza psychiatry, ani nie ma możliwości zwiększenia etatu dotychczas zatrudnionemu. Dyrektor Zakładu Karnego w Raciborzu wystąpi do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Katowicach o przyznanie dodatkowych etatów w tut. Ambulatorium zakładu karnego z przeznaczeniem na zatrudnienie dodatkowego lekarza psychiatry.

ad.8.

Celem zapewnienia opieki medycznej osadzonemu w/w wyznaczono lekarza tut. Ambulatorium, który kompleksowo zajmuje się w/w w zakresie dotyczącym stanu jego zdrowia.

Nadmieniam, iż pobyt w celi współosadzonego z w/w jest na chwilę obecną konieczny. Pomaga on bowiem osadzonemu w/w realizacji bieżących potrzeb.

ad.9.

Liczebność grupy osadzonych korzystających z zajęć w ramach terapii zajęciowej zależna jest przede wszystkim od stopnia zainteresowania taką formą zajęć. Do tej pory nie zdarzyła się sytuacja, aby skazani skarżyli się na brak możliwości korzystania z tej formy zajęć – z uwagi na brak miejsc. Zaznaczyć należy, iż wielkość grupy osadzonych nie jest sztywno ustalona.

ad.10.

W celu poszerzenia oferty zajęć kulturalno – oświatowych dla osób tymczasowo aresztowanych i skazanych, stwarzających zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu, od stycznia 2013r. będzie realizowany program z zakresu muzykoterapii.

ad.11.

W Zakładzie Karnym w Raciborzu prawo osadzonych do prowadzenia korespondencji z adwokatami oraz Rzecznikiem Praw Obywatelskich jest w pełni przestrzegane. Korespondencja ta nie podlega cenzurze.

ad.12.

W ostatnim okresie ilość osadzonych korzystających z posług religijnych księdza Kościoła Katolickiego wynosi około 50 osób. Spotkania biblijne, msze święte odbywają się 5 razy w tygodniu w ramach ½ etatu zatrudnionego kapelana.

Biorąc pod uwagę obecną ilość spotkań oraz ilość osadzonych korzystających z posług religijnych wydaje się, że zakres ten jest dostateczny. Osadzeni nie sygnalizują trudności w dostępie do posług religijnych, świadczonych przez kapelana więzennego.

ad.13.

W roku 2012, administracja Zakładu Karnego w Raciborzu zakupiła 110 sztuk łóżek, głównie do cel wieloosobowych, przeznaczonych do piętrowania. Pozostałe łóżka, nie są przeznaczone do piętrowania więc nie są wyposażone w drabinki, natomiast barierki będą sukcesywnie uzupełniane.

ad.14.

Zapewnienie psychologom Działu Terapeutycznego zewnętrznej superwizji nie zależy bezpośrednio od decyzji dyrektora zakładu karnego. Zapewnienie superwizji wiąże się bowiem z koniecznością przeznaczenia na ten cel dodatkowych środków finansowych, których brak.

ad.15.

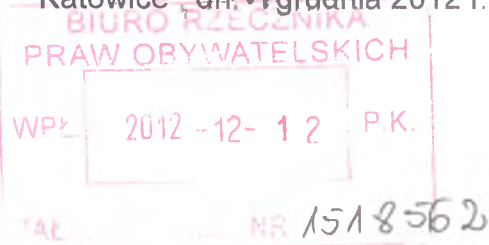
Wymiana zniszczonych poduszek i koców realizowana jest na bieżąco.

Wykonano w 4 egzemplarzach:

1. adresat (do wiad.);
2. Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w Katowicach
OI/D(k) – 0930/20/12/4719 (do wiad.);
3. Centralny Zarząd Służby Więziennej *Zespół Kontroli*
ZK – 0912 – 21/12/349 (do wiad.);
4. a/a.

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Raciborzu
ppik mgr Marek Kulewicz

Katowice dn. 11 grudnia 2012 r.

OI/D(k) – 0930/21/12/4719

Pani

dr Aleksandra Wentkowska

PEŁNOMOCNIK TERENOWY

Rzecznika Praw Obywatelskich

ul. Jagiellońska 25

40-032 Katowice

RPO – 109487 / 12

Szanowna Pani

Ustosunkowując się do zaleceń zawartych w raporcie z dnia 5 listopada 2012r., sygn. RPO – XVIII – 709487- 720/MK, Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Zakładu Karnego w Raciborzu, informuję że:

1. W chwili obecnej Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Katowicach nie dysponuje wolnymi etatami oraz środkami finansowymi, które mogłyby być przeznaczone na zwiększenie obsady etatowej psychiatrów w Zakładzie Karnym w Raciborzu. Służba kadrowa inspektoratu poczyni starania w celu uzyskania odpowiednich środków na ten cel od Centralnego Zarządu Służby Więziennej w Warszawie. Jeśli tylko uda mi się pozyskać choćby część etatu lub środki finansowe w paragrafie osobowym niezwłocznie przekażę je do dyspozycji dyrektora Zakładu Karnego w Raciborzu.

2. Zgodnie z zapewnieniem Dyrektora Zakładu Karnego w Raciborzu obecnie nie ma potrzeby zwiększenia obsady etatowej kapelanów pełniących posługę w wymienionej jednostce penitencjarnej.

3. Zabudowa kąpoków sanitarnych w celach mieszkalnych do pełnej wysokości jest

przedsięwzięciem wymagającym bardzo dużych nakładów inwestycyjnych, przekraczających w chwili obecnej budżet Okręgowego Inspektoratu SW w Katowicach. Niemniej jednak inspektorat poczyni starania i przebudowa ta zostanie zgłoszona jako wniosek inwestycyjny na lata przyszłe. Na 2013 rok jestem w stanie zabezpieczyć kwotę około 20 tys. zł i taka kwota zostanie przekazana do Zakładu Karnego w Raciborzu na rozpoczęcie zabudowy kąpoków sanitarnych.

2 wywarzei szacunku

Dyrektor Okręgowy
Służby Więziennej w Katowicach

plk mgr Miroslaw Gawron

Wyk. w 4 egz.:

- 1) Adresat.,
- 2) Dyrektor ZK w Raciborzu (do wiadomości),
- 3) Centralny Zarząd Służby Więziennej Zespół Kontroli, ZK-0912-21/12/349 (do wiadomości):
- 4) a/a
MB/mb

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-709487-XVIII/ 11/MK**

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Katowice, dnia 4. 02. 2013 r.

Biuro Pełnomocnika
Terenowego w Katowicach
40-032 Katowice
ul. Jagiellońska 25

**Pan
Mirośław Gawron
Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej
w Katowicach
Ul. Mikołowska 10 a
40 – 950 Katowice**

Szanowny Panie Dyrektore,

1699137

działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie dziękuję za udzielenie Rzecznikowi odpowiedzi na zalecenia zawarte w raporcie z wizytacji, przeprowadzonej przez Krajowy Mechanizm Prewencji w Zakładzie Karnym w Raciborzu. W celu uzupełnienia zawartej w niej treści, uprzejmie proszę o wskazanie, czy w najbliższym okresie istnieje możliwość przeznaczenia środków finansowych w celu zapewnienia w wizytowanej jednostce dodatkowego etatu psychiatry.

Ponadto, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz.147 ze zm.), uprzejmie proszę Pana Dyrektora o zobligowanie Dyrektora Zakładu Karnego w Raciborzu do udzielenia Rzecznikowi Praw Obywatelskich wyczerpujących wyjaśnień dotyczących:

- 1) adekwatności długotrwałego pobytu w celi zabezpieczającej do zachowania osadzonych Dariusza C oraz Łukasza G
- 2) aktualnego stanu zdrowia osadzonego .
- 3) realizacji przez personel jednostki prawa osób tymczasowo aresztowanych do bezzwłocznego poinformowania rodziny o miejscu ich pobytu;
- 4) trybie postępowania z korespondencją urzędową osadzonych (w tym z obrońcami lub pełnomocnikami oraz Rzecznikiem Praw Obywatelskich).

W tym miejscu pragnę również zwrócić uwagę Pana Dyrektora, iż udzielenie przez Dyrektora Zakładu Karnego w Raciborzu lakonicznej, jednozdaniowej odpowiedzi na niektóre z zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji, stanowi wyraz lekceważącego podejścia do konstytucyjnego organu ochrony prawnej jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich, realizującego zadania wynikające z artykułu 19 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku w dniu 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 Nr 30, poz. 192).

Z poważaniem,

PEŁNOMOCNIK TERENOWY
Rzecznika Praw Obywatelskich

A. Wentkowska
dr Aleksandra Wentkowska

Zakład Karny w Raciborzu
47 – 400 Racibórz ul. Eichendorffa 14

tel. (032) 453 96 00

fax. (032) 453 66 11
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
Racibórz, dnia 14.02.2013r.
WPL 2013-02-14 P.K.
ZAL. — NR 1533217

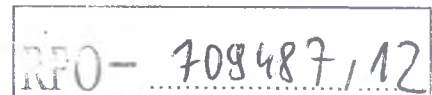
D/K – P – 072/19/13/3315
do sprawy:
Faks nr 442

**Biuro Pełnomocnika Terenowego
Rzecznika Praw Obywatelskich**
ul. Jagiellońska 25
40 – 032 Katowice

W odpowiedzi na pismo z dnia 5.02.2013r., dotyczące udzielenia wyjaśnień w zakresie:

- 1.adekwatności długotrwałego pobytu w celi zabezpieczającej do zachowania osadzonych: Dariusza C oraz Łukasza G
 - 2.aktualnego stanu zdrowia osadzonego
 - 3.realizacji przez personel jednostki prawa osób tymczasowo aresztowanych do bezzwłocznego poinformowania rodziny o miejscu ich pobytu;
 - 4.trybie postępowania z korespondencją urzędową osadzonych (w tym z obrońcami lub pełnomocnikami oraz Rzecznikiem Praw Obywatelskich)
- informuję, co następuje.

ad.1.

Stosowanie środków przymusu bezpośredniego w postaci umieszczenia w celi zabezpieczającej w stosunku do osadzonych Dariusza C i Łukasza G, było adekwatne do sytuacji.

Prowadzone w trakcie stosowania środków przymusu bezpośredniego kontrole dokonywane przez dowódcę zmiany lub jego zastępcę wskazywały, iż pobyt w celi zabezpieczającej w/w osadzonych jest konieczny. Także rozmowy w/w osadzonych z psychologiem oraz wychowawcą wskazywały na konieczność dalszego stosowania środków przymusu bezpośredniego w postaci umieszczenia w celi zabezpieczającej z uwagi na pobudzenie nerwowe, słowną agresję i podwyższony nastrój w/w osadzonych.

Nadmienić należy, iż kontrole dokonywane przez specjalistów Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Katowicach nie wykazały błędów w adekwatności stosowania środków przymusu bezpośredniego względem w/w.

ad.2.

W kwestii stanu zdrowia osadzonego informuję, iż na chwilę obecną u w/w zdiagnozowano: organiczne zaburzenia osobowości. Nie stwierdzono natomiast obecności schorzeń internistycznych, mogących powodować brak kontaktu werbalnego oraz ograniczenie mobilności u osadzonego. Można domniemywać, iż zachowanie takie jest prawdopodobnie świadomym wyborem osadzonego. Osadzony był konsultowany przez lekarza psychiatrę z sentencją: zaburzenia osobowości, bez wyraźnych objawów choroby psychicznej. Wskazana dalsza obserwacja.

Konsultowano go także przez lekarza neurologa – bez cech uszkodzenia OUN mogącego dawać zmniejszoną mobilność ruchu.

Zaznaczyć należy, iż osadzony odmawia wykonania badań dodatkowych (badania laboratoryjne krwi, moczu, EKG).

Reasumując, na chwilę obecną stan zdrowia osadzonego nie uległ zmianie. Wciąż brak z nim kontaktu słownego.

ad.3.

Zgodnie z brzmieniem § 41 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 października 2012r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu, osoby tymczasowo aresztowane przyjęte do aresztu śledczego, o ile tylko wyrażą wolę poinformowania bliskich o miejscu swojego pobytu zgodnie z art. 211 § 2 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (zw. Dalej k.k.w.), taka informacja jest przesyłana niezwłocznie. Cytowany przepis określa wyraźnie, że podpisane przez tymczasowo aresztowanego zawiadomienie przesyła się do osoby najbliższej lub innej osoby, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji oraz do obrońcy, zgodnie z podanymi przez tymczasowo aresztowanego adresami. W przypadku cudzoziemca, zawiadomienie przesyła się do właściwego urzędu konsularnego, a w razie braku takiego urzędu – właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego.

W raporcie z wizytacji Zakładu Karnego w Raciborzu, przeprowadzonej przez przedstawicieli Biura Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach, podniesiono zarzut nierespektowania prawa osób tymczasowo aresztowanych zawartego w art. 211 § 2 k.k.w. wskazując, że powiadomienie powinno nastąpić bezzwłocznie również telefonicznie. Wizytujący tę jednostkę, przywołując prawo osób tymczasowo aresztowanych określone w art. 211 § 2 k.k.w., pominieli art. 217c k.k.w., który stanowi, że tymczasowo aresztowany nie może korzystać z aparatu telefonicznego oraz innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej.

Zaznaczyć należy, iż art. 217c ma na celu zapewnienie realizacji głównego celu tymczasowego aresztowania, jakim jest zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego.

ad.4.

Zgodnie z brzmieniem Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (zw. dalej k.k.w.), korespondencja osadzonych z podmiotami określonymi w art. 8a § 2, 3 k.k.w. nie podlega cenzurze, nadzorowi oraz zatrzymaniu i jest ona niezwłocznie przekazywana do adresata.

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Raciborzu
ppłk mgr Marek Kulewicz

Wykonano w 3 egzemplarzach:

1. adresat (do wiad.);
2. Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w Katowicach (do wiad.);
3. a/a.

**OKRĘGOWY INSPEKTORAT SŁUŻBY WIĘZIENNEJ W
KATOWICACH**

40-950 Katowice, ul. Mikołowska 10A

tel. (032) 2084502 fax (032) 2513978 e-mail:

oisw_katowice@sw.gov.pl

709487 / R

Katowice, dn. 10 lutego 2013 r.

OI/D(k) – 0930/4/13/529

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WNI 2013-02-22 PK

NR 1535406

Pani

dr Aleksandra Wentkowska

PEŁNOMOCNIK TERENOWY

Rzecznika Praw Obywatelskich

ul. Jagiellońska 25

40-032 Katowice

Szanowna Pani Pełnomocnicu

W nawiązaniu do pisma nr RPO-709487-XVIII/11/MK z dnia 4.02.2013r. przeprowadzona została, przez Lekarza Naczelnego Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Katowicach, analiza dotycząca przyjęć psychiatrycznych za lata 2010 – 2012. Z przeprowadzonej analizy wynika, że przyjęcia przez specjalistę, zatrudnionego na 0,5 etatu, odbywają się w oparciu o skierowanie lekarskie zgodnie z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 2012 w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności (Dz.U.2012.738). W praktyce oznacza to, że **poradę psychiatryczną uzyskują wszyscy skierowani.**

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

<i>ROK</i>	<i>Skierowanych</i>	<i>Przyjętych</i>	<i>odsetek przyjętych</i>
2010	584	565	96,75%
2011	647	619	95,67%
2012	711	685	96,34%

Osoby nieprzyjęte w danym roku to osoby, które zostały skierowane na konsultację na przełomie lat, zrezygnowały z konsultacji lub zostały przetransportowane, bądź zostały zwolnione przed realizacją konsultacji.

Analiza ilościowa czasu oczekiwania na konsultacje przedstawia się następująco:

Rok	Ilość osób oczekujących na realizację konsultacji (pierwszorazowej)/badanie. W zależności od ilości dni oczekiwania				
	do 6 dni	7-14 dni	15-45 dni	46-90 dni	powyżej 90 dni
2010	80	346	158	0	0
2011	54	358	235	0	0
2012	120	382	152	57	0

a w ujęciu odsetkowym:

Rok	Ilość osób oczekujących na realizację konsultacji (pierwszorazowej)/badanie. W zależności od ilości dni oczekiwania				
	do 6 dni	7-14 dni	15-45 dni	46-90 dni	powyżej 90 dni
2010	13,7%	59,25%	27,05%	0,00%	0,00%
2011	8,35%	55,33%	36,32%	0,00%	0,00%
2012	16,88%	53,73%	21,38%	8,02%	0,00%

Grupy pacjentów, oczekujących powyżej 6 tygodni na konsultację psychiatryczną wynika z dłuższej nieobecności psychiatry w 2012 roku (urlop, stan zdrowia) oraz faktem kierowania pacjentów pozostających w leczeniu przewlekłym, których stan jest stabilny, na planowe kontrole po dłuższym okresie terapii.

W świetle powyższego nie wydaje się aby sposób sprawowania opieki psychiatrycznej nad osadzonymi w ZK w Raciborzu był niewydolny w aktualnej sytuacji kadrowej.

Zwrócić należy uwagę, na fakt, że w analizowanych latach **ok.70% pacjentów było przyjętych w ciągu dwóch tygodni od skierowania**. Wskaźniki te są lepsze niż w opiece zdrowotnej finansowanej ze środków NFZ.

Ponadto pragnę poinformować, iż w sytuacji obecnego budżetu zaplanowanego dla Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Katowicach, nie ma możliwości zwiększenia liczby etatów oraz przeznaczenia na ten cel środków finansowych.

serdecznie pozdrawiam

Zastępca Dyrektora
Okręgowego Służby Więziennej
w Katowicach
[Signature]
p.o. mgr Krzysztof SZCZEPANIK

Wyk. w 3 egz.:

- 1) Adresat.,
- 2) Dyrektor ZK w Raciborzu (do wiadomości);
- 3) a/a

MB/mb